

2019 Yılı
2. Çeyrek
Küresel Petrol
Piyasası Analizi

1 Nisan - 30 Haziran 2019

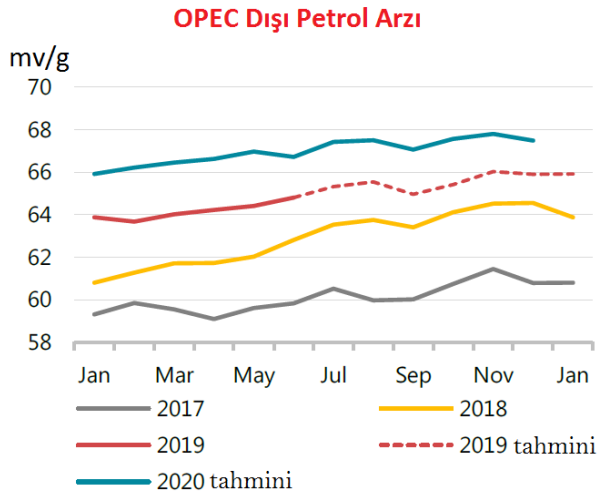
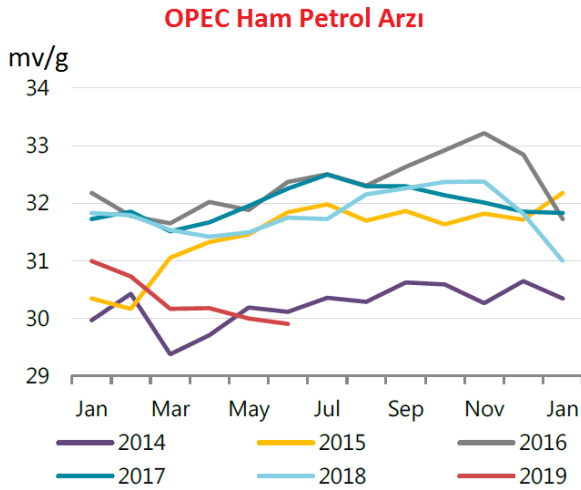
Petrol Stokları Dairesi Başkanlığı

1. PETROL ARZI

2019 yılının ilk çeyreğinde günlük ortalama 100,07 milyon varil seviyesinde gerçekleşen küresel petrol arzı 2019 yılının ikinci çeyreğinde de benzer bir seyir izleyerek günlük ortalama 100,08 milyon varil seviyesinde gerçekleşmiştir.

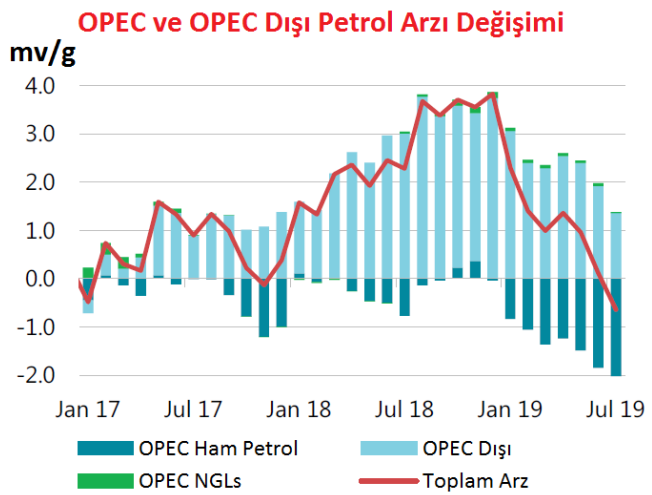
Küresel Petrol Arzı (milyon varil/gün)			
	2018	2019 1. Çeyrek	2019 2. Çeyrek
OPEC Toplam	37,42	36,21	35,60
OPEC Ham Petrol	31,88	30,63	30,03
OPEC NGLs	5,55	5,58	5,57
OPEC Dışı	62,70	63,86	64,48
Toplam Arz	100,12	100,07	100,08

2019 yılının ikinci çeyreğinde gerçekleştirilen günlük 100,08 milyon varillik üretimin 35,60 milyon varillik kısmı OPEC ülkeleri tarafından ve geriye kalan günlük 64,48 milyon varillik kısmı ise OPEC dışı ülkeler tarafından üretilmiştir.

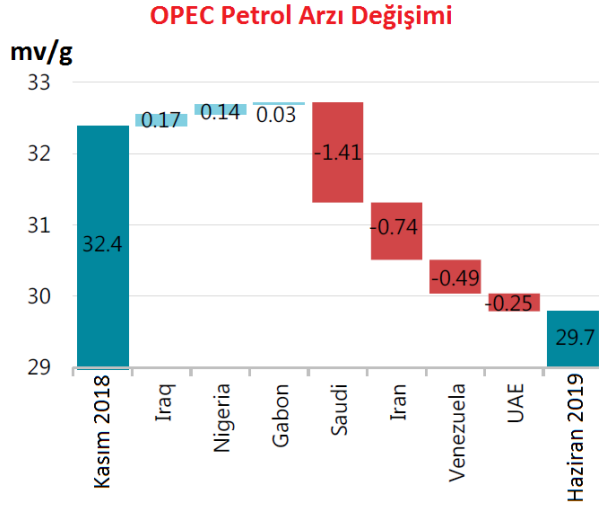

2019 yılının Nisan ve Mayıs ayında küresel petrol arzı azalış eğilimi göstermiştir. Nisan ayında, OPEC üretimi; Libya, Nijerya ve Irak'taki üretim artışı ve İran'daki ciddi üretim düşüşü ile dengelenmiştir. Libya ve Nijerya'da günlük üretim 100'er bin varil ve Irak'ta günlük üretim 70 bin varil artış göstermiştir. Böylelikle Libya'da üretim günlük 1 milyon 170 bin, Nijerya'da 1 milyon 790 bin ve Irak'ta 4 milyon 650 bin varile çıkmıştır.

OPEC içinde en fazla üretim düşüşü ise ABD'nin uygulamış olduğu ambargolar neticesinde

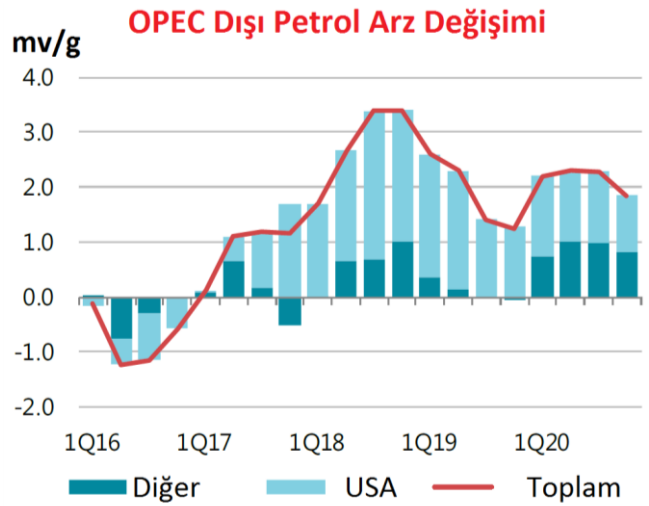
İran ve Venezuela’da yaşanmıştır. İran’ın günlük petrol üretimi 130 bin varil azalarak 2 milyon 610 bin varile, Venezuela’nın günlük üretimi de 40 bin varil azalışla 830 bin varile gerilemiştir. Nisan ayında OPEC dışı ülkelerin petrol üretimi ise 370 bin varil azalışla, günlük 64 milyon 280 bin varil olarak gerçekleşmiştir. Böylece, küresel petrol arzı Nisanda bir önceki aya göre günlük 300 bin varil azalarak 99 milyon 850 bin varil seviyesine gerilemiştir.

Mayıs ayında, OPEC üretimi; Irak, Angola ve Kuveyt’teki üretim artışı ve İran, Suudi Arabistan ve Venezuela’daki ciddi üretim düşüşü ile dengelenmiştir. Irak’ta günlük üretim 130 bin, Angola’da 40 bin ve Kuveyt’te 20 bin varil artış göstermiştir. Böylelikle Irak’ta üretim günlük 4 milyon 780 bin varile, Angola’da 1 milyon 450 bin varile ve Kuveyt’te 2 milyon 710 bin varile çıkmıştır. OPEC içinde en fazla üretim düşüşü ise ABD’nin uyguladığı ambargolar neticesinde İran’da ve arz kesintisine gitme kararı alan Suudi

Arabistan’da yaşanmıştır. İran’ın günlük petrol üretimi 210 bin varil azalarak 2 milyon 400 bin varile, Suudi Arabistan’ın günlük üretimi de 110 bin varil azalışla 9 milyon 700 bin varile gerilemiştir. Mayıs ayında OPEC dışı ülkelerin petrol üretimi ise 130 bin varil artışla, günlük 64 milyon 410 bin varil olarak gerçekleşmiştir. Böylece, küresel petrol arzı Mayısta bir önceki aya göre günlük 100 bin varil azalarak 99 milyon 950 bin varil seviyesine düşmüştür.

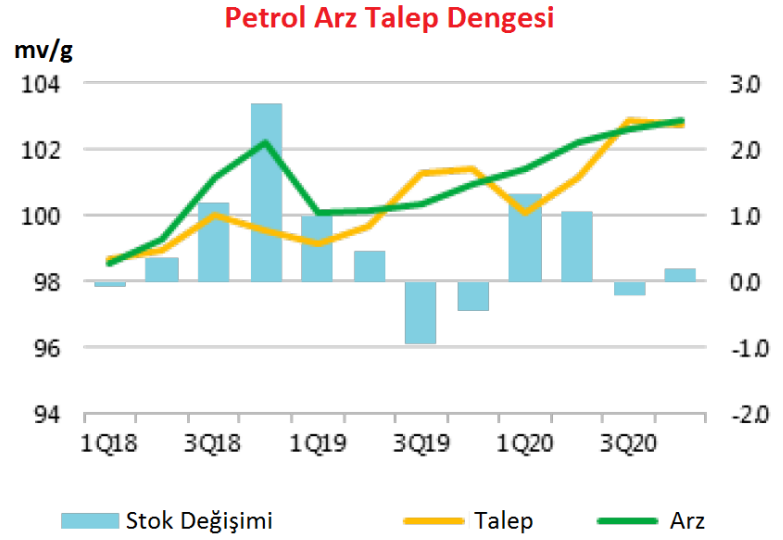
Haziran ayında, OPEC üyelerinden İran, Irak ve Angola’da üretim düşerken Nijerya ve Suudi Arabistan’da üretim bir önceki aya kıyasla artış göstermiştir. ABD’nin ambargo uyguladığı İran’da üretim günlük 120 bin varil düşüşle 2 milyon 280 bin varile gerilerken, Irak’ta üretim günlük 60 bin varil düşüşle 4 milyon 720 bin varil olarak gerçekleşmiştir. Grubun en büyük petrol üreticisi Suudi Arabistan’da üretim günlük 70 bin varil artışla 9 milyon 770 bin varile yükselirken Nijerya’da üretim günlük 110 bin varil artışla üç yılın en yüksek seviyesi olan 1 milyon 770 bin varil ulaşmıştır. Haziran ayında OPEC dışı ülkelerin petrol üretimi ise Kazakistan, ABD ve Brezilya’da üretimin artmasıyla günlük 390 bin varil artarak 64 milyon 800 bin varil olarak gerçekleşmiştir. Böylece, küresel petrol arzı Haziranda bir önceki aya göre günlük 300 bin varil artarak 100 milyon 280 bin varile çıkmıştır.

2. PETROL TALEBİ

Küresel petrol tüketimi 2018 yılının üçüncü çeyreğinden sonra yaşanan düşüş eğilimi 2019 yılının ikinci çeyreğine kadar sürmüştür.

2019 yılının ilk çeyreğinde küresel petrol tüketimi günlük ortalama 99,1 milyon varil seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu tüketimin, günlük 47,5 milyon varillik kısmı OECD ülkeleri tarafından, geriye kalan günlük 51,6 milyon varillik kısmı OECD dışı ülkeler tarafından gerçekleştirilmiştir.

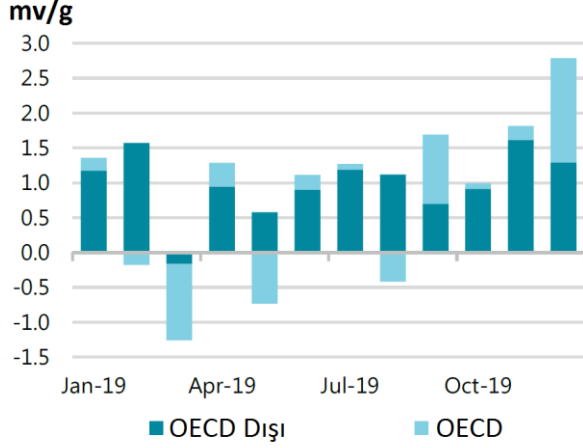
2019 yılının ikinci çeyreğinde ise küresel petrol tüketimi bir önceki çeyreğe göre artış eğilimi göstermiştir. Bu dönemde küresel petrol tüketimi günlük ortalama 99,7 milyon varil seviyesinde gerçekleşmiş olup 2019 yılının ilk çeyreğine göre günlük 600 bin varillik bir artış göstermiştir.

Küresel Petrol Tüketimi (milyon varil/gün)

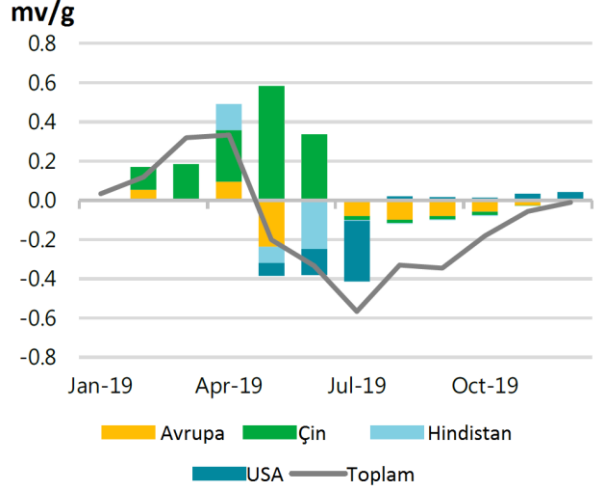
	2018	2019 1. Çeyrek	2019 1. Çeyrek
OECD Talebi			
Amerika	25,5	25,3	25,5
Avrupa	14,3	13,9	14,2
Asya Pasifik	8,1	8,3	7,5
Toplam OECD	47,8	47,5	47,2
OECD Dışı Talep			
Eski SSCB	4,7	4,6	4,7
Avrupa	0,8	0,8	0,8
Çin	13	13	13,7
Diğer Asya	14,1	14,5	14,3
Amerika	6,4	6,2	6,3
Orta Doğu	8,3	8,1	8,3
Afrika	4,2	4,3	4,3
Toplam OECD Dışı	51,5	51,6	52,4
Toplam Talep	99,3	99,1	99,7

2019 yılının ikinci çeyreğinde gerçekleştirilen günlük 99,7 milyon varillik tüketimin 47,2 milyon varillik kısmı OECD ülkeleri tarafından geriye kalan 52,4 milyon varillik kısmı OECD dışı ülkeler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Küresel Petrol Talebindeki Değişim

Bölgesel Petrol Talep Değişimi

ABD’de ekonomisinde yaşanan durağanlık, bölgesel huzursuzlukların artışı ve uluslararası ticaretin yavaşlatması nedeniyle küresel petrol tüketimi 2018 yılının 4. ve 2019 yılının 1. çeyreğinde düşüş eğilimi göstermiştir. Özellikle yılın ilk çeyreğinde hem OECD hem de OECD dışı tüketimin düşüşü bu süreci daha da artmıştır. Ancak tüketim göstergeleri, ilk çeyrekte üretim zayıflığına işaret ederken çeyrek sonunda büyümeyi destekleyen politika önlemlerinin tüketimi artırmaya yönelik bazı sonuçlar da vermiş olduğunu göstermektedir.

2019 yılının ikinci çeyreğinde toparlanma sinyalleri veren küresel petrol tüketiminin yılın diğer yarısında da devam edeceği değerlendirilmektedir. Ancak ABD ve Çin arasındaki ticaret savaşının yaşattığı durgunluk, yeni verilerin Hindistan, Suudi Arabistan, Kore, ABD ve birçok Avrupa ülkesi için petrol tüketimi rakamlarında aşağı yönlü revizyonları işaret etmesi küresel petrol tüketimine yönelik endişeleri artırmaktadır. Bu kapsamda 2019 yılının geneline ilişkin aşağı yönlü tüketim revizyonları yapılmıştır.

2019 yılının genelinde küresel tüketimin bir önceki yıla göre günlük 1,1 milyon varil artış göstererek günlük ortalama 100,4 milyon varil seviyesine ulaşacağı öngörülmektedir. Söz konusu bu artışın tamamı OECD dışı ülkelere gelecek olup OECD tüketiminde azalış olması beklenmektedir. Bölgesel anlamda OECD üyesi olmayan Asya ve OECD üyesi Amerika’nın en hızlı büyüyen bölgeler olmaya devam edeceği öngörülmektedir.

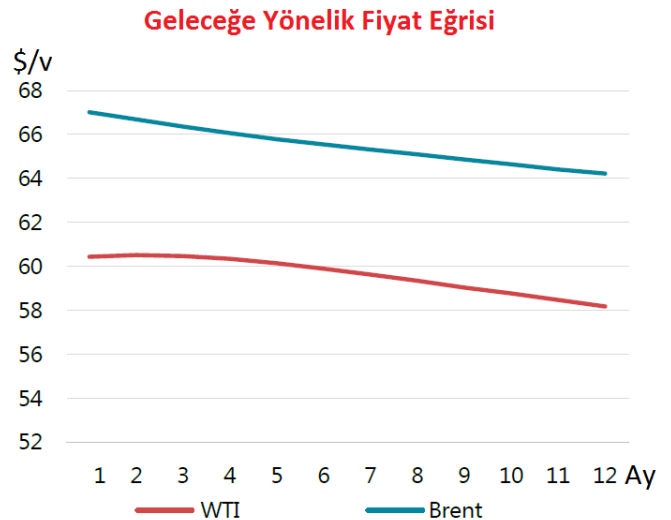
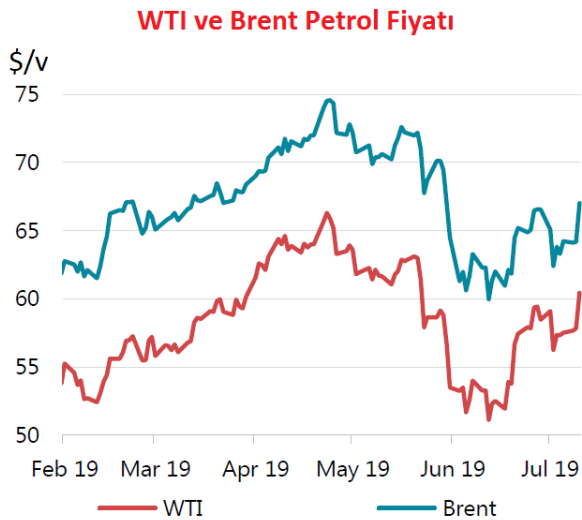
3. PETROL FİYATI

2019 yılının ilk çeyreğinde sürekli artış eğiliminde olan ham petrol fiyatları Nisan ve Mayıs ayında da bu eğilimini sürdürmüş ancak küresel petrol talebine yönelik oluşan endişelerin ortaya çıkması sebebiyle ham petrol fiyatları Haziran ayında düşüş göstermiştir.

OPEC üyelerinin, Viyana Anlaşması'yla arz kesintisine yönelik aldıkları kararın geçerliliğini koruması ve ABD ile İran arasında yaşanan gerilimin artması, yılın ikinci çeyreğine Brent petrol varil fiyatının 75,47 dolar seviyesine kadar yükselmesine sebep olmuştur. Ancak, Mayıs ayının sonlarına doğru petrol talebinin sağlığı konusundaki endişeler nedeniyle ham petrol fiyatı %20 oranında düşüş göstermiş olup Haziran ayında Brent petrol varil fiyatı son 7 ayın en düşük seviyesi olan 60 dolar seviyesinin de altında işlem görmüştür. Haziran ayının ortasında, ticari anlaşmazlıklar, küresel ekonominin sağlığı ve zayıf petrol talebiyle ilgili endişeler nedeniyle küresel ölçekte emtia zararları söz konusu iken bu dönemde ham petrol fiyatları toparlanma göstermiş ve Brent petrol varil fiyatı Haziran sonunda 65 dolar seviyesine kadar yükselmiştir.

2019 Spot Ham Petrol Fiyatı (\$/varil)

	Nisan	Mayıs	Haziran
North Sea	71.17	70.92	64.03
Brent (Asia)	73.13	72.31	64.54
WTI (Cushing)	63.87	60.84	54.68
Urals (Mediterranean)	71.91	71.76	62.47
Dubai	70.93	69.40	61.68
Tapis	66.70	67.04	59.22

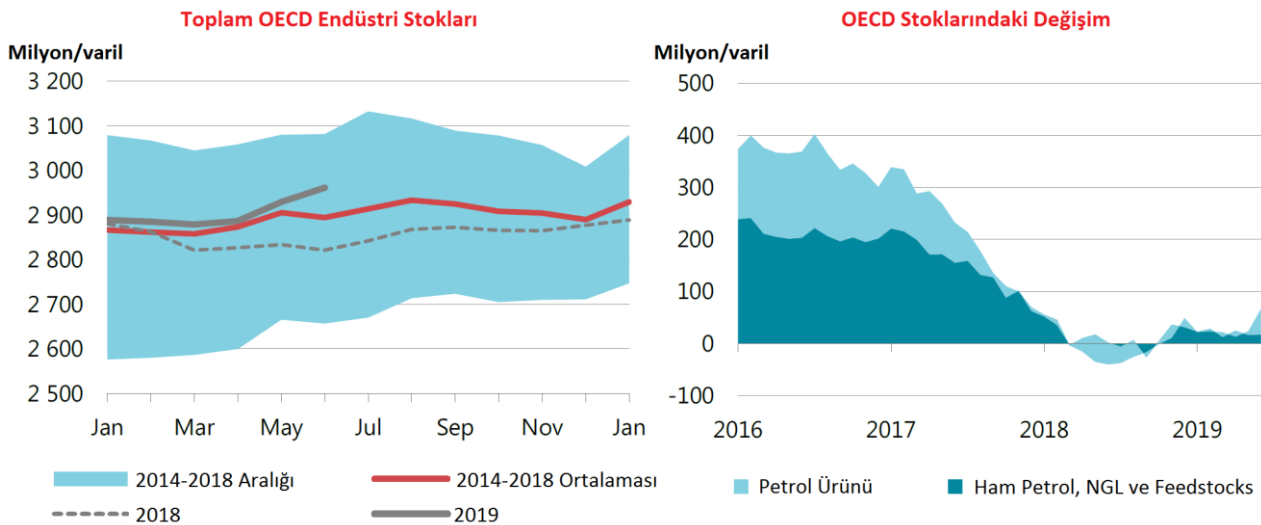
4. OECD PETROL STOKLARI

Yaklaşık 5 yıldır düşüş eğiliminde olan OECD Stokları 2019 yılının birinci ve ikinci, çeyreğinde artış eğilimi göstererek ilk kez iki çeyrek üst üste artış eğilimi göstermiştir. 2019 yılının ikinci çeyreğinde toplam OECD stokları 4 milyar 503 milyon seviyesinde gerçekleşmiştir. OECD stoklarının 2 milyar 961 milyon varillik kısmı endüstri stokları olup toplam OECD stoklarının %66'lık kısmını oluşturmaktadır. OECD ülkelerinin hükümetlerinin kontrollündeki stok miktarı ise 1 milyar 542 milyon varil seviyesindedir. Bu stoklar da toplam OECD stokların %34'lük kısmını oluşturmaktadır.

OECD Stokları (milyon varil)

Dönem	Hükümet Kontrolündeki Stoklar	Endüstri Stokları	Toplam Stok
2017 1. Çeyrek	1.600	3.031	4.630
2017 2. Çeyrek	1.588	3.019	4.608
2017 3. Çeyrek	1.578	2.969	4.547
2017 4. Çeyrek	1.568	2.853	4.421
2018 1. Çeyrek	1.575	2.816	4.391
2018 2. Çeyrek	1.570	2.816	4.386
2018 3. Çeyrek	1.565	2.866	4.432
2018 4. Çeyrek	1.547	2.870	4.416
2019 1. Çeyrek	1.553	2.879	4.432
2019 2. Çeyrek	1.542	2.961	4.503

Küresel ekonomide yaşanan aşağı yönlü dalgalanmalar ve siyasi belirsizliklerinin yılın ilk iki çeyreğinde OECD petrol stoklarını düşüreceği düşürülürken küresel petrol talebine yönelik endişelerin oluşması ve ABD yanlı stok fazlalığının ortaya çıkması sebebiyle OECD petrol stokları bu iki dönemde artış göstermiştir.

OECD ülkelerinin endüstri stokları, yılın ikinci çeyreğinde sürekli artış eğiliminde olmuştur. Özellikle ABD kaynaklı stok miktarlarındaki artışlar yılın ikinci çeyreğinde stok miktarının ortalama 90 milyon varil artmasına neden olmuştur. Bu artış ile birlikte Haziran ayında OECD endüstri stokları 2 milyar 961 milyon varil seviyesine yükselmiştir. Endüstri stoklarında, ham petrol stokları, Haziran ayında 10 milyon varil artış göstererek 1 milyar 127 milyon varil seviyesine ulaşmıştır. Petrol ürünleri stokları ise 61 milyon varil artış göstererek 1 milyar 490 milyon varil seviyesine yükselmiştir.

OECD ülkelerinin hükümet kontrolündeki stok miktarı, yılın ikinci çeyreğinde yaklaşık 12 milyon varil azalış göstermiş olup Haziran ayında 1 milyar 542 milyon varil seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu stokların 1 milyar 228 milyon varillik kısmı ham petrol 314 milyon varillik kısmı ise petrol ürünleri cinsinden tutulmaktadır.

Petrol Stokları Dairesi Başkanlığı